

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód: 1IPO/PBORST1m/15	Názov predmetu: Border studies (výskum hraníc)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh vzdelávacích činností: Prednáška, Seminár Rozsah vzdelávacích činností: 2,1 hod. týždenne,	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný rok a semester štúdia:	
1.rok LS	politológia (POLM)
Odporúčaný semester: LS	
Stupeň štúdia: 2.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Skúška seminárna práca/prezentácia na seminárnom cvičení ústna skúška	
Výsledky vzdelávania: Študenti získajú vedomosti o teoretických prístupoch k výskumu hraníc a cezhraničnej spolupráce v rámci border studies (výskum hraníc), ktorý sa sformoval ako osobitný smer výskumu v politických vedách v USA a Európe v 80. rokoch 20. st.: oboznámia sa s teoretickými konceptualizáciami funkcií štátnej hranice a cezhraničnej spolupráce na vnútorných a vonkajších hraniciach integrovaného priestoru štyroch základných slobôd EÚ (resp. zóny voľného obchodu NAFTA – USA, Kanada, Mexiko), výskumu faktorov, ktoré ovplyvňujú formovanie predpokladov a podmienok pre rozvoj cezhraničnej spolupráce, rovnako ako i prijímanie rozhodnutí na úrovni národných, regionálnych a lokálnych aktérov v oblasti cezhraničnej spolupráce	
Stručná osnova predmetu: Teoretické interpretácie funkcií štátnej hranice (exkluzívne a inkluzívne); konceptualizácie dopadov sformovania jednotného trhu na fungovanie hraníc medzi zúčastnenými štátmi (Európske spoločenstvá – 1986, NAFTA - 1987); Americká škola border studies: výskum faktorov ovplyvňujúcich cezhraničnú spoluprácu (CS) medzi regionálnymi a lokálnymi aktérmi na hraniciach medzi USA s Kanadou a Mexikom; Európska škola border studies: výskum záujmov regionálnych elit participujúcich v CS a faktorov ovplyvňujúcich jej inštitucionalizáciu, vzťahy medzi regionálnymi a lokálnymi aktérmi a vládami štátov v otázkach CS, vplyv nadnárodných aktérov a medzinárodných organizácií na CS, najmä EÚ a „europeizácie“ CS, vrátane programov EÚ na podporu CS, význam CS pre udržateľný hospodársky rozvoj so zreteľom na riešenie problémov prekračujúcich hranice štátov (cezhraničné územné plánovanie: ekológia, migrácia pracovnej sily, formovanie regionálnych/cezhraničných identít a výskum faktorov vedúcich k vzniku „cezhraničných územných jednotiek“, resp. euroregiónov; vplyv politík EÚ (EPS, Východné partnerstvo) na CS na vonkajších hraniciach EÚ.	
Odporúčaná literatúra: Duleba, A. a kol. (2017) Hranice a cezhraničná spolupráca. Úvod do výskumu hraníc. Prešov: Inštitút politológie, Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove. Houtum, H.v. and Scott (2005) Boundaries and the Europeanisation of Space: The EU, Integration and Evolving Theoretical Perspectives of Borders. Berlin and Nijmegen: EXLINEA. Kramsch, O. and Barbara H. (2004, eds.) Cross-Border Governance in the European Union. London. Lapid, Y. and Mathias, A. (2001, eds) Identities, Borders, Orders: New Directions in International Relations Theory. Minneapolis: University of Minnesota Press.	

Scott, J. (2007) Borders, Border Studies and EU Enlargement. EUDIMENSIONS
 Scott, J. and Matzeit, S. (2006b, eds.) Lines of Exclusion as Arenas of Cooperation: Reconfiguring the External
 Boundaries of Europe – Policies, Practices, Perceptions. Final Project Report. EXLINEA.
 Smallbone, D., Labrianidis, L., Venesaar, U., Welter, F. and Zashev, P. (2007) Challenges and Prospects of Cross-Border Cooperation in the Context of the EU Enlargement. Kingston University

Poznámky:

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	B	C	D	E	FX
28%	16%	25%	16%	12%	4%

Vyučujúci:

prof. PaedDr. Jaroslav Vencálek, CSc., garant

Mgr. Róbert Király, prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

doc. PhDr. Alexander Duleba, CSc., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

Mgr. Lukáš Januv, prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2019

Schválil: prof. PaedDr. Jaroslav Vencálek, CSc.